

CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1— Din

LETO 1941

FEBRUAR

STEV. 2.

Kaj nam pove župnijska kronika iz leta 1940.

Po vsej pravici bo imenovala zgodovina leto 1940, leto grozote za mnoge države in narode v Evropi. Naši domovini in zato tudi naši fari je bila grozota v tem letu prizanešana. Res je val vojske pljusnil tudi ob nas in nam prinesel

pomanjkanje dela in zaslužka, ker ni zadosti surovin. Prinesel nam je draginjno in pomanjkanje nekaterih stvari. Tuda naše hiše so še cele, naše družine še ne tožijo nad žrtvami bomb. Ob misli, da drugod vse to trpe in poleg tega še vse, kar mi trpimo, nam je laže. — Sedaj si oglejmo, kako smo to leto preživeli v naši župniji kljub meču, ki je vse leto visel nad našimi glavami. Bilo je to leto zares živahno.

V tem letu je bil sveti misijon. Zima je bila še v Tržiču, ko se je začel, pomlad je bila, ko se je končal. Tako je bilo v naravi, tako je bilo v srcih. Ko bi pomlad le vedno v srcih ostala. Žal, da je zima že zopet tako huda tudi v srcih.

V tem letu smo imeli tudi sveto birno. Prišel je k nam prevzvišeni g. škof. V poročilu o dnevih njegovega bivanja med nami v lanskem »Glasniku« je zapisano, da so bili to lepi dnevi. »Ljubeznivost prevzvišenega nadpastirja, njegovo zanimanje za otroke, za naše versko življenje, njegovi nauki v cerkvi, njegova prepričevalna pridiga, vse to pač ni bilo brez koristi za duhovni napredek cele župnije.«

V tem letu je župnija zamenjala svojega duhovnega očeta. Odšel je g. svetnik Vovk v Ljubljano za kanonika. Polnih 14 let je živel med nami v Tržiču. Vsepovsod je skušal s svojim velikim vplivom in močno osebnostjo uveljaviti katoliška načela: na prižnici, v pisarni, v političnem in gospodarskem življenju

in v društvih. Bil je vsem vse: dušni in telesni dobrotnik. Zato je bilo slovo težko. Bog naj mu bo za vse bogato plačilo.

Še nekaj statistike si oglejmo:

Rodilo se je v tem letu v naši župniji 111 otrok, 88 doma, 23 v Ljubljani. Med njimi je bilo 55 dečkov in 58 deklic. Če pomislimo, da je bilo na primer leta 1903, v naši župniji veliko manj družin kakor danes, rojstev pa 176, lahko sklonimo glave in zajokamo nad nesrečo, ki leze med nas.

Umrlo je v preteklem letu 59 oseb, doma 55, drugod 4. Moških je bilo od teh 27, žensk 32. Otrok pod šestim letom je umrlo 16, nad 70 let starih pa 18. Najstarejša med umrlimi je bila Mohorič Katarina iz Tržiča, 91 let in 10 mesecev je živela na zemlji. Bog daj vsem rajnim minulega leta večer mir. Kar nas pa je ostalo pri življenju, se vprašajmo, ali ne bomo morda prištetji v statistiko umrlih, ki bo v tem »Glasniku« objavljena prihodnje leto.

Porok je bilo v domači župniji 45, oklicev pa 62.

Sv. obhajil je bilo razdeljenih 76.955. Če pomislimo, da jih je bilo samo ob dnevih svetega misijona razdeljenih nad 10.000, potem smo od lanskega leta nazadovali vsaj za 5000. Kaj je to po svetem misijonu? Dobro znamenje gotovo ne! Zlasti nižajo to število možje in pa fantje. Tudi prve nedelje jih ni opaziti toliko, kolikor bi jih Tržič lahko pokazal. Čudno, da Najsvetejši Kruh mnogim ne prija. Pokvarili so si z grehom okus, da ne spoznajo, koliko sladkosti in milosti in bogastva je v tem Kruhu. Vsaj otroke naj starši puste, da prihajajo k obhajilni mizi pogostokrat. Tisti pa, ki že pogostokrat prihajajo, naj ostanejo stanoviti, bogato bodo nekoč poplačani.

Za misijone je bilo v misijonskem tednu, pri cerkvenih nabirkah z darovi posameznikov nabranega letos posebno veliko. Odposlanega je bilo Družbi za širjenje vere 5655,75 din, Apostolstvu sv. Cirila in Metoda pa 2000 din. Poleg tega je bilo za bengalski misijon nabranega pred sv. Andrejem 952 din, v konzumu pa 105,25 din. Vsega skupaj 1057,25 din. Še izkazujmo Bogu hvaležnost za milost vere, ki nam jo je dal s tem, da bomo z milodari drugim do svete vere pomagali!

Za Baragovo semenišče smo svoj od g. škofa določeni znesek zbrali in odposlali. Ko bo to semenišče zopet potrkalo na radodarna srca Tržičanov, naj se srea ne zapro, ampak zopet naj darujejo od tega, kar imajo. Kdor ima veliko, naj da veliko, kdor ima malo, naj od malega vsaj nekaj da, da bodo darovi vseh zgradili božjemu služabniku Frideriku Baragi krasen spomenik.

Vincencijeva konferenca je storila zopet veliko dobrega. Zahvala za te velike dobrote gre dobrotnikom, ki jih je v Tržiču precej. Prav bi bilo, ko bi jim sedaj, ko je stiska in revščina vedno večja, priskočilo na pomoč še veliko drugih, ki niso še v številu dobrotnikov, pa bi lahko bili. Najvišje obresti prinaša premoženju dobrodelnost, zakaj te obresti bodo izplačane na sodni dan z večnim plačilom. — Sirotišče in zavetišče na Skali ima zadnji čas do 140 otrok

pri kosilu. Ogromna številka! — Rokodelski dom je v težavah, ker se je vse tako zelo podražilo, težko je temu podraženju primerno podražiti hrano. Toda dobra gospodinja v tem domu bo že našla pot, da bo obračun tudi ob koncu tekočega leta pozitiven. Rokodelski dom si je zgradil v preteklem letu na vrhu novo hišico; v njej je svinjak, soba za likanje in zgoraj prostor za kokoši. Vincencijeva konferenca in farni podporni sklad sta v preteklem letu izdala 590,227 din. Elizabetna konferenca je izdala na podporah 2585 din. Dekliška Marijina družba pa je za božič obdarila lepo število otrok. Bog nam daj še in še dobrotnikov!

Cerkveno gospodarstvo je v redu. Večjih poprav naše cerkve niso imele. Le za cerkvijo sv. Ane je bila popravljena škarpa, kar je veljalo okrog 2000 dinarjev. V preteklem letu so Dolinci dobili novo bandero, ki je stalo 7500 din. Ves denar so zbrali Dolinci sami. Draginjo občuti seveda tudi cerkev. Dohodki niso večji, stroški pa so mnogo večji. Koliko so se podražile samo sveče! Tudi vsako popravilo velja mnogo več, kot je veljalo poprej. Hvala Bogu, da je v naši župniji dosti ljudi, ki Cerkev radj podpirajo in ki ji bodo v težkih časih tudi z obilnejšo miloščino priskočili na pomoč. Bog naj jim že naprej dobroto z dobroto povrne!

Vinko Zaletel:

Svečnica

Sveče bomo blagoslovili na ta praznik. Da nam bodo blagoslovljene svetile pri službi božji in v vsem našem življenju. Že pri sv. krstu Ti jo je duhovnik izročil z besedami: Prejmi gorečo luč in neomadeževan varuj svoj krst... Pri prvem sv. obhajilu si jo nesel v cerkev in jo daroval Jezusu, da bo zanj gorela. Če ti je Bog srečo materinstva naklonil, si se šla Bogu zahvalit in s svečo v roki si prejela blagoslov pri upeljevanju. Ko se bo duša v smrtnem boju trgala od telesa, bodo blagoslovljeno svečo prižgali. Sveča bo svetila Jezusu v sv. popotnici in ti pot v nebesa kazala. Tvoje truplo bo sveča spremljala na pokopališče in še na grobu ti bodo dragi sveče prižigali z željo: in večna luč naj mu sveti. Sveča pomeni luč — Jezusa, Jezus

te torej spremlja vse življenje, od krsta do groba. Luč v srcu. Glej, da bo ta luč vedno gorela! Varuj jo! In če bi ugasnila, da jo boš takoj zopet prižgal! Bog varuj, da bi brez te luči umrl, zakaj večna tema bi te zagrnila.

In še to pomisli za življenje: ko sveča gori, se sama porablja, neprestano se daruje v lučni žar. Daruje se Jezusu, dokler se vsa ne žrtvuje. Zanj in ugasne — umre. Kot da hoče govoriti: Jezus, tebi živim, Jezus, tebi umrjem.

Posnemaj svečo: samega sebe daruj Jezusu. Živi tako, da boš v temo grešnega sveta svetil in s plamenom ljubezni zamrznjena srca ogrel. Zakaj najgloblji pomen našega življenja je, da se v resnici in ljubezni za Boga uporabimo, darujemo kakor sveča v svetlobo in žar.

Slavko Tomazin:

Nova maša — pozimi

»Zakaj pa so zdaj o božiču nove maše?«, je bilo večkrat slišati letošnji advent v Tržiču. Božični mraz pa ni vznemirjal le razpoloženja Tržičanov, ampak je delal resne skrbi vsem, ki so skrbeli za to, da bi bila nova maša čim lepša. Fantje in dekleta pa so dokazali, da se nitj mraza ne bojijo, kadar je treba pripravljati za novo mašo. Dekleta niso spletla niti en meter vencev manj, kakor običajno; da, celo več so jih napletle, dasi so iskale zelenje pod snegom. Kdor je gledal vence z duhovnimi očmi, je lahko videl v nje vpletene lepe cvetke žrtev. Mogočen pozdrav za g. novomašnika so seveda mlaji, ki so bili to pot vsi velikodušno pripeljani iz Doline! Krepki tržiški fantje pa so na predvečer zakurili pred cerkvijo ogenj, da so ogrevali zmrznjeno zemljo in sebe ter po hitrem vihtenju krampov postavili v izkopane jame kar štiri pare mlajev. Prva dva pred cerkvijo sta nosila, med simboli rmenih klasov in modrih grozdov napis: Blagoslovi Te po Tvojih rokah prvič Očetu darovano Dete Betlehemsko, Slavolok pred župniščem pa je pozdravljaj! On, ki je s trpljenjem posvetil prvi križ bo plačnik tudi Tvojemu. Dobre tržiške gospe in matere pa so glavni oltar spremenile v pravi poletni vrt, kjer so med klasjem in zelenjem dehtele številne vrtnice. V vsch rečeh ni bilo nobene razlike z novimi mašami poletj!

Stara slovenska navada je, da se v božičnem času družine zbirajo okrog jaslic. Tako se je tudi tržiška fara kot ena družina v nedeljo 29. decembra zbrala okrog svojih farnih jaslic, vodeč v svoji sredi enega izmed nas, da prvič sam v svojih rokah doživi jaslice, da prvič položi na oltar Betlehemsko dete. In ko je g. novomašnik s križem v roki, v spremstvu svatov in 29 duhovnikov ter bogoslovcev, stopal mimo jaslic, v katerih v tihi domačnosti in ljubezni spi Božje dete, je bilo kot bi se srečala dva svetova: Betlehem in Golgota. Živa resničnost damašnjega časa, ko tisoči s strahom in smrtno grozo prižigajo luči pred jaslicami. Tu je šele izzvenela deklamacija, ki mu jo je povedala Mežek Marica.

Upajmo, da je malo Dete blagoslovilo

veliki križ, znamenje današnjih časov, kakor tudi vse križe, katerih težo bo okusil novomašnik v izvrševanju svoje-ga poklica.

Še dolgo nam bodo tudi ostale v spominu resne besede našega rojaka p. Edija Böhma o njih, ki so služabniki živega Boga. Nato je prišel trenutek, na katerega se je novomašnik v svoji mladosti z največjim veseljem pripravljaj: Pristopil je k oltarju. In ko so izzveneli mogočni akordi Sanctusa, se je v sveti tihoti oglasil zvonček: Bog je prišel med nas. Njegova stvar — človek ga je priklicala v košček kruha in čašo vina. V pozdrav so mu zvenele besede: Blagoslovljen, ki prihajaš v imenu Gospodovom.

Sijaj nove maše je minul. Ni veljal novomašniku, veljal je božjemu Detetu, katerega služabnik je novomašnik postal. Še večkrat naj se ta sijaj nove maše v naši župniji ponovi. Saj Tržič ni majhen in študentov v njem ne manjka. Če česa manjka, manjka veselja do žrtve; toda ni je večje sreče, kot je sreča v žrtvovanju, zlasti še v duhovniškem. Starši, molite, da vam Bog da sinov — duhovnikov. Sinovi, prosite Boga, da vam da milost poklica!

To in ono

Namesto cvetja na grob blagopokojnega g. Val. Korošca je darovala tehnična pisarna tkalnice »Glanzmann-Gassner« 200 din za revne otroke na Skali.

Neimenovani je v spomin na g. dr. Antona Korošca daroval 200 din za Vincencijevo konferenco.

Vsi, ki so prišli na novo mašo od drugod, zlasti duhovniki, so se čudili prelepim vrtnicam, s katerimi je bil okrašen o božičnih praznikih veliki oltar naše župne cerkve. Kaj takega zmore samo požrtvovalnost naših dobrih žena in mater in njihova ljubezen do hiše božje, Bog naj jim povrne!

Tudi Mohorjevim knjigam draginja ne prizanaša. Vse se je še enkrat ali pa še za več podražilo. Poleg tega bo Mohorjeva družba za prihodnje leto izdala eno knjigo več kot prejšnja leta. Zato

pa je Mohorjeva družba prisiljena zvišati udnino na 30 din. Kdor je že plačal knjige za drugo leto 20 din, naj prinese v župnijsko pisarno še 10 din.

Tudi pri osmi sveti maši naj bi bila darovanja za razne potrebe, kakor pri šesti in deseti sveti maši, tako so želeli nekateri obiskovalci osme svete maše. Res je, da je ta sveta maša izmed vseh najbolj obiskana in je kar škoda, če bi ostala darežljivost vernikov pri tej sveti maši neizrabljena. V nedeljo bomo imeli zato prvič tudi pri osmi sveti maši darovanje za sveče za Tržičane in Bistričane.

Oznanila za februar

2. IV. nedelja po Razglašenju Gospodovem, Svečnica in prva nedelja v mesecu. Zjutraj pri prvi sveti maši je mesečno skupno sveto obhajilo mož in fantov. Službe božje so v navadnem redu. Slovesen blagoslov sveč bo ob trčetrt na deset.

5. Sv. Blaž. Ob šestih je orglana sveta maša. Blagoslov sv. Blaža se bo delil pred šesto in po šesti sveti maši. Verniki naj pokleknejo po cerkvi ob klopeh.

7. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župni cerkvi skupna molitev svete ure od osme do devete ure zvečer.

9. I. predpepelnična nedelja. Vse v navadnem redu.

16. II. predpepelnična nedelja. Vse v navadnem redu.

23. III. predpepelnična nedelja, pustna nedelja in pričetek 40 urne pobožnosti. Po pridigi pred šesto sveto mašo bo blagoslov z Najsvetejšim, ki ostane izpostavljeno do šeste ure zvečer. V ponedeljek ostane Najsvetejše izpostavljeno od šeste ure zjutraj do šeste ure zvečer, v torek pa od šeste ure zjutraj do končane popoldanske pobožnosti. Kdor prejme svete zakramente in moli v papežev namen, prejme popolne odpustke. Nepopolne odpustke pa prejme vsak, kdor obiše Najsvetejše in združi ta obisk z molitvijo in kesanjem. Vsak dan tridnevnice bo popoldne ob treh pridiga in litanije, v torek bodo za sklöp slovesne pete litanije Srca Jezusovega in zahvalna pesem. — Ure češčenja naj bodo ob tridnevnicu razdeljene: V nedeljo od 11—12 bližnji sosedje, od 12—1 o.č. šolske sestre, od 1—2 dekliška Marijina družba, od 2—3 ženska Marijina družba, od 4—5 tretji red, od 5—6 možje in mladeniči. V ponedeljek in torek je red isti kot v nedeljo, le po enajsti uri dopoldne naj pridejo tisti otroci, ki so tedaj prosti pouka. — Svete maše bodo te dni ob 6., 8. in 10.

24. Sv. Matija. Ob šestih je farna sveta maša s petjem.

25. Pustni torek. Popoldne ob treh je slovesen sklep tridnevnicu kakor je zgoraj označeno.

Zvečer ob enajstih se oglasi veliki zvon župne cerkve, da nas opozori na poštni čas.

26. Pepelnica. Ta dan je strogi post. Ob trčetrt na šest zjutraj je slovesen blagoslov pepela in nato pepelenje, ki se vrši tudi še po šesti sveti maši, ki bo orglana. Ta dan je pričetek dobe za izpolnitev velikonočne dolžnosti. Pri nas je v izpolnitev te dolžnosti obrniti že svete zakramente, ki jih prejmemo ob pustni pobožnosti.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 2, vesoljna odveza 2.

Dekliška Marijina družba: shod 9, skupno sveto obhajilo 25.

Marijina družba za žene: shod 16, skupno sveto obhajilo 9.

Molitvena pomoč: Vsak petek zveč. ob osmih.

Mladinska pobožnost: ob pustni tridnevnicu, po napovedi.

Mesečna šolska sveta spoved: Po napovedi.

Župnijska kronika za december 1940

Decembra 1940 v naši župniji rojenih: 15.

Decembra v naši župniji poročeni:

1. Mozetič Stanko, zidar, Tržič, Glavni trg 29, in Tišler Ana, delavka, Tržič, Dekliški dom, poročena 24. decembra.

2. Kopač Anton, delavec, Tržič, Pot na pilarno št. 10, in Klemenc Frančiška, delavka, Tržič, Pot na pilarno 13, poročena 26. decembra.

Decembra v naši župniji umrli:

1. Možina Franc, sin poslovođe, rojen 8. decembra 1940, umrl 9. decembra v Tržiču, Glavni trg 21.

2. Žen Janez, prosjak, rojen 20. septembra 1878 v Češnjici, župnija Srednja vas v Bohinju, poročen, umrl 9. decembra 1940 na Slapu 44.

3. Cerar Marija, hči delavke, rojena 12. decembra 1940, umrla 12. decembra 1940 v Tržiču, Za Mošenikom 18.

4. Štancar Marija, delavka, rojena 12. avgusta 1916 v Bistrici, umrla 16. decembra 1940 v Bistrici 39.

5. Bathelt Ana, prevžitkarica, rojena 27. julija 1858 pri Sveti Ani, vdova, poročena 5. septembra 1884, umrla 21. decembra 1940 v Tržiču, Glavni trg 7.

Poročila od drugod:

1. Kurnik Mihael, zakonski sin gradbenika Kurnika Mihaela in Martine roj. Fink iz Bistrice, je bil rojen v Ljubljani v Slajmarjevem domu dne 20. avgusta 1940.

2. Kropivnik Janez, vdovec, rojen pri Sv. Ani št. 87 dne 8. avgusta 1902, je bil poročen v župniji Kovor z Dežman Marijo 24. novembra 1940.

3. Vilfan Marija, žena mlinarja v Ročevnici 26, rojena 6. junija 1887, je dne 22. novembra 1940 umrla v ljubljanski splošni bolnišnici.

4. Zupan Mihaela, rojena v Tržiču kot zakonska hči Zupana Jožefa in Ivane roj. Aysenek 25. septembra 1900, je prijavila mestnemu poglavarstvu v Ljubljani svoj izstop iz rimsko-katoliške cerkve.